

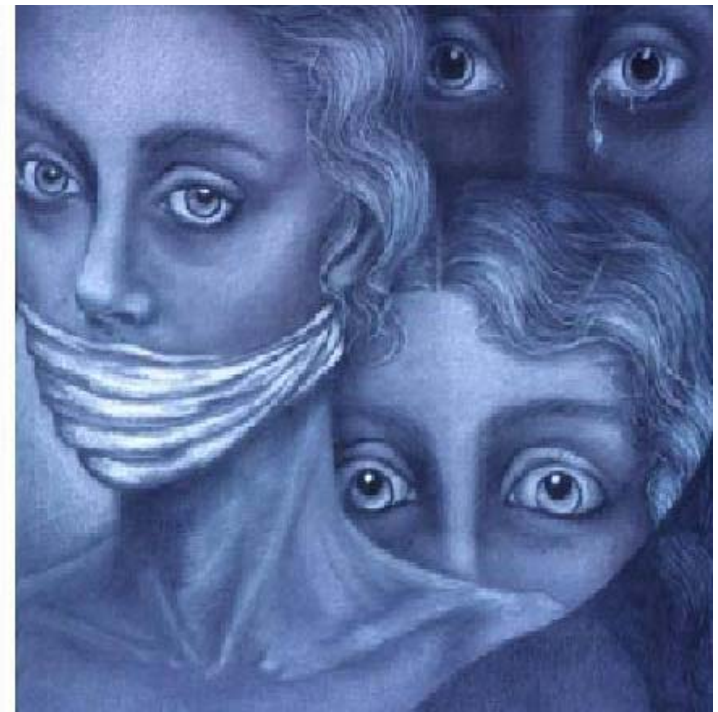
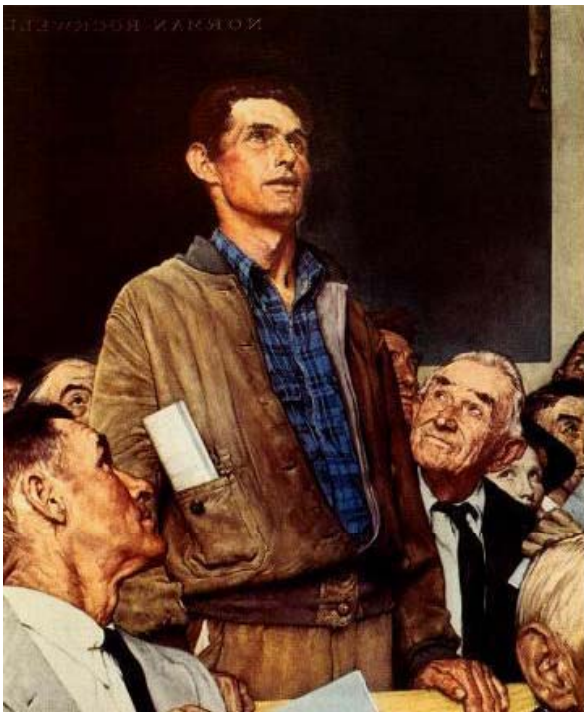
Odgovornost medijev do soustvarjanja vrednot

Sandra Bašić Hrvatin

Fakulteta za humanistične študije, Koper

Otočec, 20. 10. 2009

“Odgovorni smo za to, kar delamo, pa
tudi za tisto, česar ne delamo sami”
Voltaire

Komu zaupamo?

- Raziskava **Zaupanje v slovenski management 2009** je pokazala, da kar 75,4 odstotka Slovencev ne zaupa politikom; skoraj polovica pa ne zaupa sindikatom in managementu kot družbeni instituciji.

- **Razmeroma visoko se je v okviru raziskave izkazalo zaupanje Slovencev v novinarje ter vodstva podjetij anketiranih.**

Slovenci najmanj zaupamo politikom, sledijo sindikati in management kot družbena institucija. Politikom tako ni zaupalo 75,4 odstotka vprašanih, sindikatom 48 odstotkov vprašanih in slovenskemu managementu 47,6 odstotka vprašanih. Na drugi strani Slovenci najbolj zaupamo vodstvom konkretnih podjetij, v katerih smo zaposleni in tudi novinarjem. Vodstvom podjetja anketiranega tako zaupa 58,5 odstotka vprašanih in novinarjem 34,2 odstotka vprašanih.”

Več o raziskavi “Zaupanje v slovenski management 2009” tudi na www.pristop.si/zaupanje09 in na www.zdruzenje-manager.si.

34,2 odstotka! Veliko?

Najbolj zaupamo Predsedniku Republike (49%), evru (48%), vojski (47%), šolstvu (39%), Komisiji za preprečevanje korupcije (38%) in policiji (37%).

Banki Slovenije, medijem in Predsedniku vlade zaupamo enako...
Bolj kot Ustavnemu sodišču!

Komu pa najmanj zaupamo?
Cerkvi (duhovščini), sodiščem, DZ in političnim strankam.

... Če ne zaupamo prvim trem
vejam oblasti zakaj zaupamo
četrti?.....

Kaj pa odgovornost?

- Kakšna bi bila družba brez svobodnih in odgovornih medijev?
- Zakaj ne bi morali novičarski mediji, ki tako rekoč po definiciji pozivajo na odgovornost vse in vsakogar, tudi sami odgovarjati za svoja dejanja?
- Zakaj se obnašajo, kakor da bi se imeli za nezmotljive?
- Mediji zagotavljajo državljanom sredstvo, ki jim omogoča, da preverjajo in pozivajo na zagovor centre moči. Vendar morajo ti mediji tudi sami delovati v prid vrednotam, ki jih razglašajo v okviru uredniške politike?

Družbena odgovornost medijev in skrb za trajnostni razvoj

- Časopis je posel, a je obenem mnogo več kot to. Je institucija, ki živi iz vrednot in za vrednote. (...)
- Časopisna družba mora biti družba ljudi, ki se dobro razumejo in delijo enake vrednote, četudi niso vselej enakega mnenja. Biti morajo kot posadka na barki, ker vsakdo počne tisto, kar zna in kar rad počne, s skupnim in visoko cenjenim ciljem.
- Ustvarjalce časnika združujejo poštenost, integriteta, pogum, pravičnost, odgovornost do bralca in družbe.
je leta 1921 zapisal C.P.Scott, takratni urednik Guardian.

Primer dobre prakse.....

The Guardian's sustainability vision 2009:

- We want to be a leader on media sustainability and environmentally regenerative in our activities

<http://www.guardian.co.uk/sustainability/gnm-vision-manifesto>

Usmerjanje medijske industrije v ustvarjanje vzdržne prihodnosti

- Zlasti informativni mediji imajo možnost za ustvarjanje poligona za javno razpravo in soočanje argumentov o potrebnih ukrepih za vzdržno prihodnost.
- Služiti interesom javnosti!

Zdaj pa.....?

O aferah.... Škandalih.....Resničnostnih šovih..... Direktorju Urada za verske skupnosti na Piramidi....

Ali verjamemo aferam?

- ❖ Kdo so viri informacij?
  - ❖ Kdo govori?
  - ❖ Kaj vidimo in kaj je skrito?
  - ❖ Ali zastavljajo prava vprašanja?
  - ❖ Ali ponujajo prave odgovore?
-
- **Ali sledijo javnem ali pa zasebnem interesu?**
  - **Poznate eno afero, ki je dobila svoj konec?**

Kaj lahko pričakujemo?

- Osvoboditev od političnih pritiskov?
- Osvoboditev od pritiskov oglaševalcev?
- Več profesionalizma?
- Prihodu novih “bolj odgovornih” lastnikov?
- Razdržavljenju javne RTV?

Mogoče se pa ne bo nič spremenilo...

- ❖ Mogoče družba želi prav takšne medije
- ❖ Mogoče je sprememba stroke in občinstva izgubljena zadeva
- ❖ Mogoče ljudje dejansko želijo rumene vsebine, črno kroniko in “izpiranje možganov”
- ❖ Mogoče želijo, da se jih zabava in ne informira
- ❖ Mogoče si želijo biti manipulirani in ne obveščeni

➤ **Mogoče vsi skupaj plavamo proti toku...**

In končno, mogoče vse to služi... samo

- ❖ Dvigovanju naklade
- ❖ Večji gledanosti
- ❖ Političnem spinu
- ❖ Preusmerjanju pozornosti
- ❖ Medijskem izsiljevanju
- ❖ Zabavi za množice

... Kaj pa resnici in pravičnosti?